

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

KRASICZYN

3114

1. Nazwa

BRAMA GŁÓWNA WJAZDOWA
w zespole zamkowym

326 16

2. Czas powstania

lata 80.XIX wieku

4. Adres

37-741 Krasiczyn

nr ewidencyjny działki 500/1 obręb Krasiczyn

nr księgi wieczystej

5. Przynależność administracyjna

województwo Podkarpackie

powiat przemyski

gmina Krasiczyn

6. Współrzędne geograficzne

N 49°46'33.59

E 22°39'6.17

7. Poprzednie nazwy miejscowości

8. Właściciel i jego adres

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
w Warszawie, ul. Wołoska 7

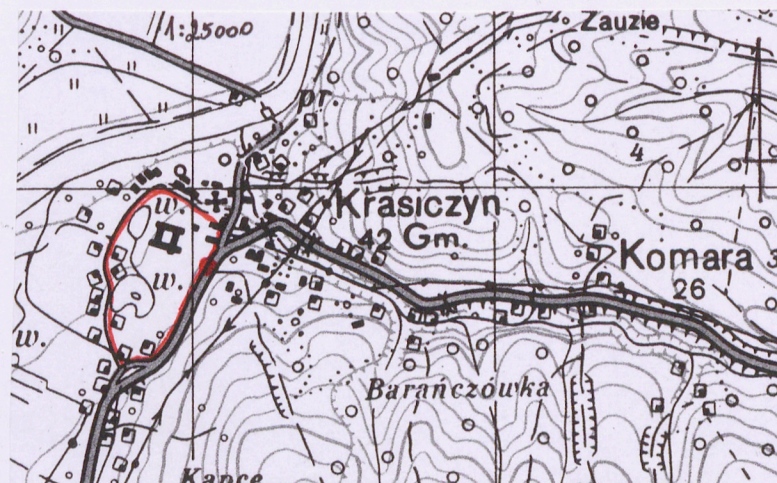
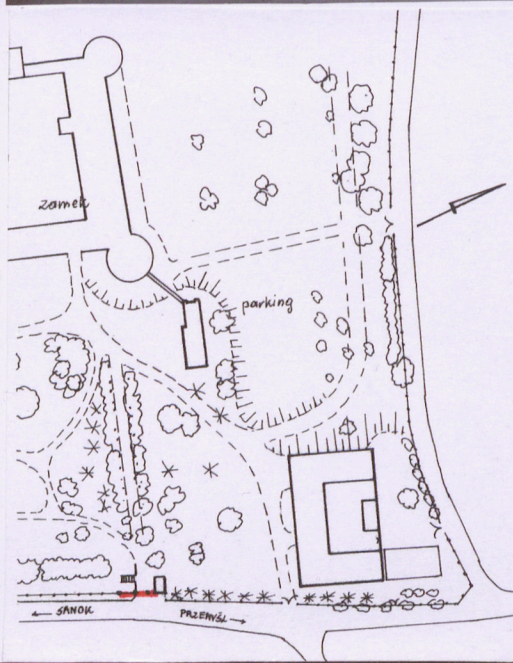
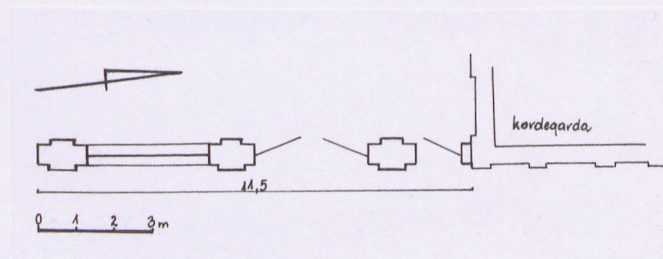
9. Użytkownik i jego adres

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
w Warszawie – Oddział w Krasiczynie
27-741 Krasiczyn

10. Formy ochrony

rejestr zabytków — nr rej. A-321,
26.06.1968

nie wpisane?

12. Historia

Brama wejściowa, wraz z kordegardą, została zbudowana prawdopodobnie w latach 80. XIX w. z inicjatywy księcia Adama Sapiehy, który po pożarze zamku w 1852 r. przystąpił w 1860 r. do prac przy odbudowie zamku i budowy budynków o charakterze gospodarczym – m.in. oficyny-stajni i budowy głównego wjazdu na teren założenia od strony wschodniej, z głównego traktu Przemyśl – Sanok (do tego czasu główny wjazd prowadził od strony starego miasteczka usytuowanego po zachodniej stronie założenia zamkowego). Prace trwały kilkadziesiąt lat. Kierowali nimi lwowski architekt Adolf Kuhn i architekt Michał Zajączkowski.

Wszystkie powstałe wówczas nowe zabudowania usytuowane w północno – wschodniej części założenia czyli oficyna – stajnia, kordegarda i brama główna utrzymane są w tym samym, eklektycznym charakterze z przewagą form neorenesansowych – niewątpliwie zaprojektowane przez jednego architekta. Zespół kordegardy z bramą wjazdową zachował się bez większych zmian w zakresie formy i wystroju z okresu powstania. Wskazuje na to zachowana inwentaryzacja architektoniczna z 1958 roku, opracowana przez Kierownictwo Odbudowy Zamku Królewskiego na Wawelu, pod kierunkiem prof. Alfreda Majewskiego i gł. projektanta Józefa Ptaka.

Remont przeprowadzono ok. 1966 roku łącznie z budynkiem kordegardy. Następny miał miejsce w 1998 roku, kiedy uzupełniono ubytki struktury i pomalowano filary.

13. Opis

Sytuacja: Brama główna wjazdowa, usytuowana we wschodnim odcinku ogrodzenia, jest głównym wjazdem na teren założenia zamkowo – parkowego w Krasiczynie. Prowadzi bezpośrednio z drogi relacji Przemyśl – Sanok. Elewacją frontową skierowana na wschód, od północy łączy się z murem budynkiem kordegardy, od południa przechodzi we współczesne, stalowe ogrodzenie założenia. Od strony parku filar środkowy stanowi oparcie dla kamiennego murku oporowego ze schodami wyrównującymi wznoszący się poziom terenu.

Materiał, konstrukcja, technika: filary i murek zbudowane z cegły, otynkowane, otwory wypełnione kutymi ozdobnymi balustradami.

Rzut, bryła, elewacje: brama składa się z czterech czworobocznych filarów usytuowanych na osi południe - północ na planie wydłużonego prostokąta, przy czym skrajny, północny to półfilar wchodzący w strukturę kordegardy, a filar południowy, wskutek wznoszącego się terenu, widoczny jest jedynie w części górnej. Na osi szeroki przejazd zamknięty metalową, dwuskrzydłową bramą o ozdobnej, kutej balustradzie; w osi północnej, przy kordegardzie, wąska bramka – przejście, zamknięta ozdobną, metalową przegrodą. Pomiędzy filarami południowymi otynkowany mur zwieńczony metalową balustradką.

Filary na rzucie wydłużonych prostokątów z ryzalitami w ścianach dłuższych, prostymi w ścianach tylnych, w ścianach frontowych o trójstopniowo zwężającej się formie, o powierzchni opracowanej w części górnej w formie groszkowanych boni. Przechodzącą one w czworoboczne postumenty wyniesione ponad części boczne w formie podniesionych, owalnych czap. Niższe części boczne filarów nakryte czapami w kształcie wolut.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 35 m ³	pow. zab. - 10 m ²	brama wjazdowa	brama wjazdowa
18. Stan zachowania		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
Znaczne zawilgocenie filarów, częściowe ubytki detalu architektonicznego z ubytkami tynków.		Konieczne wykonanie prac związanych z odwodnieniem filarów i uzupełnieniem ubytków detalu architektonicznego i tynków. Likwidacja stalowej konstrukcji pod napis <i>ZAMEK</i> .	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

Krasiczyn – zamek. Stróżówka i brama wjazdowa. Inwentaryzacja architektoniczna, skala 1:50, PKZ Kraków 1966. Archiwum WUOZ Przemysł, nr 112.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Tekst mgr Zofia Kostka – Bieńkowska, wrzesień 2012 r. *ZB*

plany, rysunki mgr Zofia Kostka – Bieńkowska, wrzesień 2012 r. *ZB*

fotografie mgr Zofia Kostka – Bieńkowska, czerwiec – wrzesień 2012 r. *ZB*

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki – nr 1 – zdjęcia

1. Miejscowość	KRASICZYN	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BRAMA GŁÓWNA WJAZDOWA w zespole zamkowym	6. Zawartość załącznika zdjęcia
2. Gmina	KRASICZYN		
3. Powiat	PRZEMYSKI		
4. Województwo	PODKARPACKIE		

Zdjęcia: 1) widok ogólny od wjazdu; 2-4) widok od wjazdu; 5-7) widok od parku; 8) filar wschodni – widok od parku; 9) filar zachodni bramy - widok od parku.

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)